

**Завдання для учасників II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
8 КЛАС**

Максимальний час виконання завдань – 4 години

Максимальна кількість балів – 111

I. Визначте дати подій та обчисліть кількість років, що відділяють визначені дати. Хід обчислень зафіксуйте письмово. *Кожен правильно обчислений результат – 1 бал. Всього – 10 балів.*

1. Від початку правління царя Хамурапі у Вавилоні до розподілу Римської імперії на Східну та Західну.
2. Від розгортання Марафонської битви до падіння Західної Римської імперії.
3. Від розгортання битви при Гавгамелах до початку князювання Олега Віщого в Києві.
4. Від закінчення правління імператора Цінь Ши Хуанді в Китаї до скликання Любецького з'їзду руських князів.
5. Від норманського завоювання Англії до коронування Данила Галицького.
6. Від початку першого хрестового походу до створення Руського воєводства у складі Польського королівства.
7. Від підписання Іваном Безземельним Великої хартії вольностей в Англії до розгортання Грюнвальдської битви.
8. Від початку гуситських воєн у Чехії до появи першої писемної згадки про українських козаків у «Хроніці Польській» Мартіна Бельського.
9. Від початку першої кругосвітньої подорожі Фернана Магеллана до ухвалення третього Литовського статуту.
10. Від початку Реформації в Європі до початку козацько-селянського повстання під керівництвом Криштофа Косинського.

II. Установіть відповідності між іменами й прізвищами історичних постатей, їх роками життя та характеристиками. (Візьміть до уваги те, що одна пара дат і одна характеристика – зайві.) Коротко, у межах 5-ти речень, опишіть біографію постаті, яка пов'язана з історією Івано-Франківщини. *Кожна правильно встановлена відповідність – 1 бал. Опис біографії – 0–5 балів. Всього 10 балів.*

1. Барка Ганнібал. 2. Ярослав Осмомисл. 3. Ягайло (Владислав II). 4. Ричард I Левове Серце. 5. Василь II Болгаробоєць.

A. 957(8)–1025. Б. 1130–1187. В. 1350(62)–1434. Г. 247–183 до н. е. Д. 1201–1264. Е. 1157–1199.

I. Упродовж правління не провів на батьківщині навіть року; знаючи кілька іноземних, мову країни свого народження не вчив, «лицарський король», очільник третього хрестового походу. II. Знавець восьми іноземних мов, шанований і могутній правитель, батько Ярославни, дружини новгород-сіверського князя Ігоря, героя «Слова о полку Ігоревім». III. Ініціатор та керівник походів на схід Балканського півострова, де руйнував міста, села, розправлявся з мирними жителями; видав сестру Анну за князя Русі Володимира. IV. Практик військового мистецтва, командувач безприкладного походу через Альпи; отруївся, щоб не здатися в полон. V. Великий князь та король, родоначальник династії, ініціатор приєднання Галицької Русі та Поділля до складу королівства Польського, меценат Краківського університету.

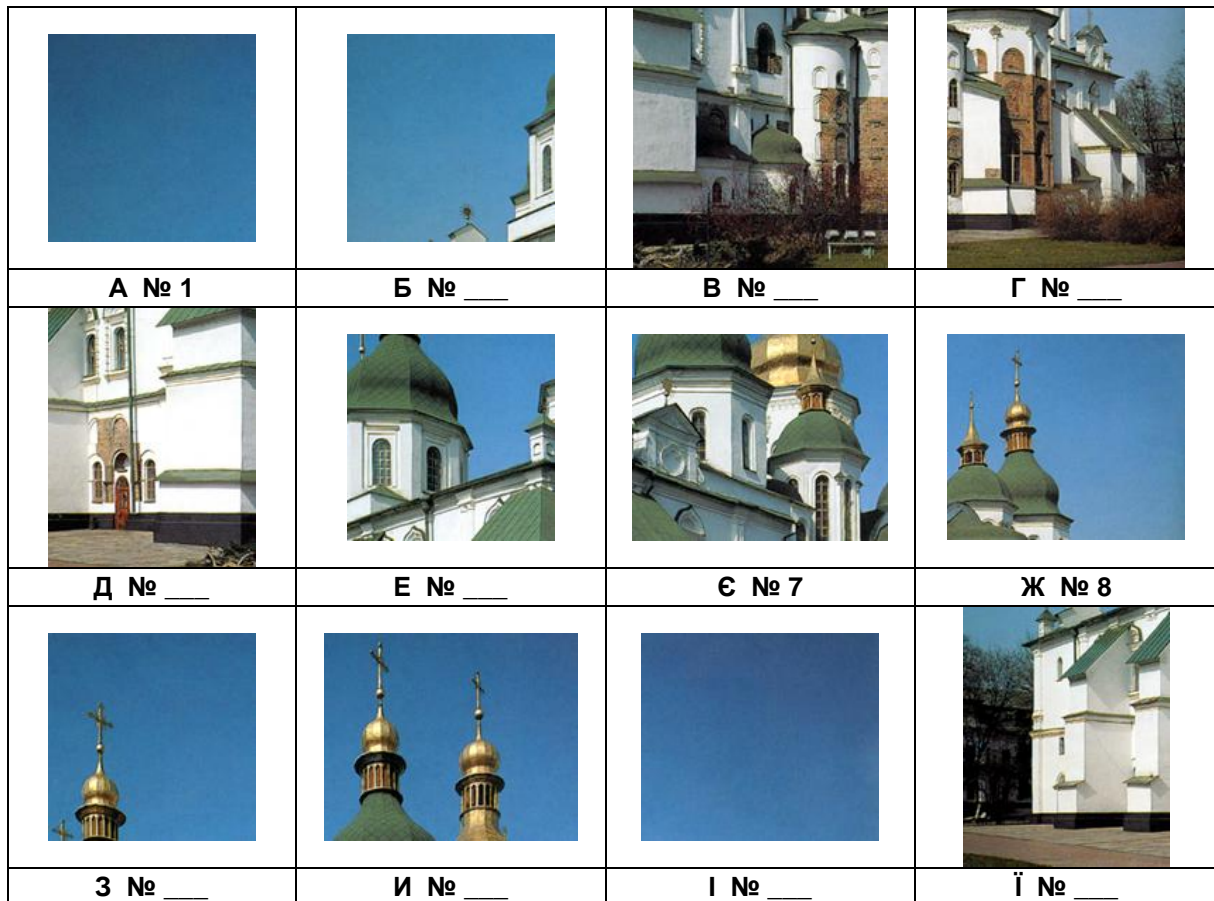
III. Прочитайте добірку понять. Визначте тему соціально-економічної історії, що її зміст розкриває добірка. Напишіть на визначену Вами тему відповідну довідкову статтю (у межах десяти речень), де використайте всі поняття із запропонованого переліку. (Відмінки понять можна змінювати, а також за потреби перетворювати іменники в інші частини мови.) *Кожне речення із правильним застосуванням поняттям – 0–2 бали. Всього – 20 балів.*

Васал, ієрархія, замок, община, панщина, повинність, феодал, феодал, селянин, сеньйор.

IV. Заповніть таблицю, що стосується історії світової дипломатії. *Кожна правильно заповнена горизонталь – 0–5 балів (за кожен останній сектор – 0–2 бали). Всього – 15 балів.*

Назва договору, угоди, союзу	Дата (рік) укладання	Місце (країна, місцевість і т. ін.) укладання	Сторони (країни, постаті) укладання	Умови договору, угоди, союзу
Калліїв мир				
Верденський договір				
Тордесільяський договір				

V. Розгляньте безладно розташовані фрагменти історико-культурної пам'ятки. Позначте цифрами (від «1» по «12») кожен фрагмент таким чином, щоби, поскладавши їх у пронумерованій Вами послідовності, можна було отримати цілісне зображення. (Для полегшення Вашої роботи декотрі фрагменти стоять на своїх місцях із вказаними номерами.) У зошити запишіть правильні поєднання літер і цифр. Впізнайте пам'ятку, вкажіть її назву та опишіть трьома реченнями. *Кожен правильно вказаний порядковий номер фрагмента – 1 бал. Визначення назви пам'ятки – 1 бал. Опис пам'ятки – 0–2 бали. Всього – 12 балів.*

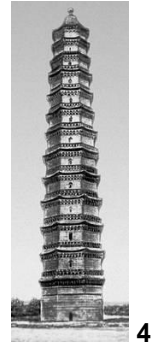
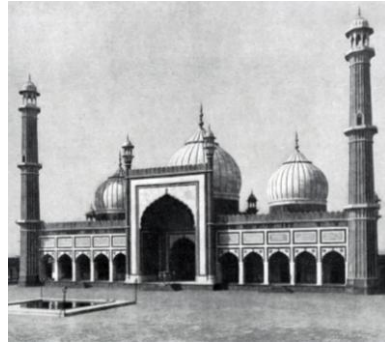
Зразок запису правильних поєднань літер і цифр у зошит:

А № 1, Б № __, В № __, Г № __,

Д № __, Е № __, Є № 7, Ж № 8,

З № __, И № __, І № __, Ї № __.

VI. Розгляньте схематичні чи фото- зображення храмів. Визначте яким релігіям чи їх напрямам притаманні такі типи споруд. Коротко, у межах трьох речень, опишіть їх архітектурні та функціональні особливості. *Визначення «конфесійної» приналежності кожної пам'ятки – 1 бал. Описання кожної пам'ятки – 0–2 бали. Всього – 12 балів.*

VII. Розкрийте зміст теоретичного питання.

У навчальній програмі з історії України для семикласників державу, що створена київськими князями в другій половині IX ст., названо Руссю-Україною. Доведіть справедливість вживання такої назви, послуговуючись відомими Вам фактами і думками знаних істориків. Доберіть аргументи, що підтверджуватимуть Ваше ставлення.

Візьміть до уваги, що оцінюватимуться такі критерії: • відповідність змісту викладу умові завдання – 0–3 бали (тут і далі – 0 балів – не виконано; 1–2 бали – виконано частково; 3 бали – виконано повністю); • знання та аргументоване, достатнє для розкриття теми, застосування основних історичних категорій: історичної хронології; термінології; персоналістики; географії; джерелознавства – 0–3 бали; • з'ясування причинно-наслідкових зв'язків – 0–3 бали; • логічність та послідовність викладу матеріалу – 0–3 бали; • наявність висновків – 0–3 бали; • виявлення загальної ерудиції – 0–3 бали; • дотримання вимог сучасної української мови – 2 бали. Всього – 20 балів.

VIII. Розгляньте історичну карту. Впізнайте і запишіть назву теми, що її зміст розкрито за допомогою буквених чи цифрових символів. Заповніть сектор «Умовні позначення», вписавши туди помітки з карти, а також ті, яких, на Вашу думку, не вистачає. За потреби нанесіть необхідні помітки на карту. Скорегуйте ймовірні неточності. *Впізнання назви теми – 0–2 бали. Заповнення та нанесення умовних позначень – 10 балів (1 бал за кожне позначення). Всього – 12 балів.*

Тема _____

Умовні позначення

**Завдання для учасників II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
9 КЛАС**

Максимальний час виконання завдань – 4 години

Максимальна кількість балів – 111

I. Визначте дати подій та обчисліть кількість років, що відділяють визначені дати. Хід обчислень зафіксуйте письмово. *Кожен правильно обчислений результат – 1 бал. Всього – 10 балів.*

1. Від перших Олімпійських ігор у Стародавній Греції до закінчення правління принцепса Октавіана Августа в Стародавньому Римі.
2. Від ухвалення Кодексу імператора Юстиніана у Візантії до початку князювання Святослава Завойовника в Києві.
3. Від виникнення ісламського літочислення до формування першого реєстру козаків у Речі Посполитій.
4. Від утворення Священної Римської імперії до початку Хотинської війни.
5. Від початку Тридцятилітньої війни до зруйнування Чигирини – столиці Гетьманщини.
6. Від проголошення Росії імперією до приєднання Росією Криму.
7. Від Першого поділу Речі Посполитої до видання поеми Івана Котляревського «Енеїда».
8. Від ухвалення «Декларації незалежності» Сполучених Штатів Америки до заснування Харківського університету.
9. Від початку Великої Французької революції до створення «Руської трійці».
10. Від скликання Віденського конгресу до першого видання «Кобзаря» Тараса Шевченка.

II. Установіть відповідності між іменами й прізвищами історичних постатей, їх роками життя та характеристиками. (Візьміть до уваги те, що одна пара дат і одна характеристика – зайві.) Коротко, у межах 5-ти речень, опишіть біографію постаті, яка пов'язана з історією Івано-Франківщини. *Кожна правильно встановлена відповідність – 1 бал. Опис біографії – 0–5 балів. Всього 10 балів.*

1. Генріх IV Бурбон. 2. Семен Височан. 3. Стефан Баторій. 4. Олівер Кромвель. 5. Ян Гус.
- A. 1533–1586. Б. ?–1666. В. 1369–1415. Г. 1553–1610. Д. 1599–1658. Е. 1814–1861.

I. Професор Празького університету, засуджував продаж індульгенцій, борець за визволення своєї країни. II. Випускник Падуанського університету, переслідувач Реформації, ініціатор реформи українського козацтва. III. Лорд-протектор, ініціатор придушення повстань в Ірландії, Шотландії, вів листування з Богданом Хмельницьким. IV. Двічі ставав протестантом і двічі – католиком; автор крилатої фрази: «Я хочу, щоб кожен селянин мого королівства мав змогу щонеділі готувати у своєму горщику курку». V. Завойовник Константинополя, що його зробив столицею імперії, поклавши кінець існуванню Візантії, ініціатор укладання першого зводу законів своєї держави. VI. Очільник козацько-селянських повстанських загонів під час національно-визвольної війни українського народу середини 17 ст., побратим Івана Богуна та Івана Сірка, полковник, оборонець містечка Лисянка.

III. Прочитайте добірку понять. Визначте тему соціально-економічної історії, що її зміст розкриває добірка. Напишіть на визначену Вами тему відповідну довідкову статтю (у межах десяти речень), де використайте всі поняття із запропонованого переліку. (Відмінки понять можна змінювати, а також за потреби перетворювати іменники в інші частини мови.) *Кожне речення із правильно застосованим поняттям – 0–2 бали. Всього – 20 балів.*

Буржуазія, капіталізм, мануфактура, найманий робітник, підприємець, революція цін, ринок, розсіяна мануфактура, технічний винахід, централізована мануфактура.

IV. Заповніть таблицю, що стосується історії світової дипломатії. *Кожна правильно заповнена горизонталь – 0–5 балів (за кожен останній сектор – 0–2 бали). Всього – 15 балів.*

Назва договору, угоди, союзу	Дата (рік) укладання	Місце (країна, місцевість і т. ін.) укладання	Сторони (країни, постаті) укладання	Умови договору, угоди, союзу
Кальмарська унія				
Аугсбурзький мир				
Вестфальський договір				

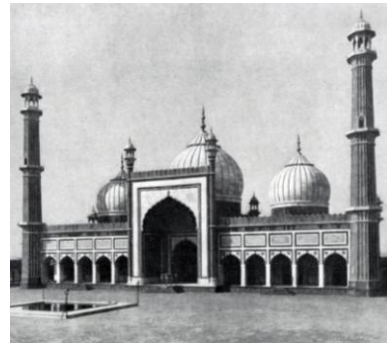
V. Розгляньте безладно розташовані фрагменти історико-культурної пам'ятки. Позначте цифрами (від «1» по «12») кожен фрагмент таким чином, щоби, поскладавши їх у пронумерованій Вами послідовності, можна було отримати цілісне зображення. (Для полегшення Вашої роботи декотрі фрагменти стоять на своїх місцях із вказаними номерами.) У зошити запишіть правильні поєднання літер і цифр. Впізнайте пам'ятку, вкажіть її назву та опишіть трьома реченнями. *Кожен правильно вказаний порядковий номер фрагмента – 1 бал. Визначення назви пам'ятки – 1 бал. Опис пам'ятки – 0–2 бали. Всього – 12 балів.*

Зразок запису правильних поєднань літер і цифр у зошит:

A № __, Б № __, В № __, Г № 4,
 Д № __, Е № __, Є № 7, Ж № __,
 З № 9, И № __, І № __, Ї № __.

VI. Розгляньте схематичні чи фото- зображення храмів. Визначте яким релігіям чи їх напрямом притаманні такі типи споруд. Коротко, у межах трьох речень, опишіть їх архітектурні та функціональні особливості. *Визначення «конфесійної» приналежності кожної пам'ятки – 1 бал. Описання кожної пам'ятки – 0–2 бали. Всього – 12 балів.*

VII. Розкрийте зміст теоретичного питання.

У навчальній програмі з історії України для дев'ятикласників міститься теза: «Історична пам'ять – найсуттєвіший чинник формування національної свідомості». Доведіть справедливості цієї тези, послуговуючись фактами і подіями академічного (наукового) етапу українського національного відродження. Доберіть аргументи, що підтверджуватимуть Ваше ставлення.

Візьміть до уваги, що оцінюватимуться такі критерії: • відповідність змісту викладу умові завдання – 0–3 бали (тут і далі – 0 балів – не виконано; 1–2 бали – виконано частково; 3 бали – виконано повністю); • знання та аргументоване, достатнє для розкриття теми, застосування основних історичних категорій: історичної хронології; термінології; персоналістики; географії; джерелознавства – 0–3 бали; • з'ясування причинно-наслідкових зв'язків – 0–3 бали; • логічність та послідовність викладу матеріалу – 0–3 бали; • наявність висновків – 0–3 бали; • виявлення загальної ерудиції – 0–3 бали; • дотримання вимог сучасної української мови – 2 бали. Всього – 20 балів.

VIII. Розгляньте історичну карту. Впізнайте і запишіть назву теми, що її зміст розкрито за допомогою буквених чи цифрових символів. Заповніть сектор «Умовні позначення», вписавши туди помітки з карти, а також ті, яких, на Вашу думку, не вистає. За потреби нанесіть необхідні помітки на карту. Скорегуйте ймовірні неточності. *Впізнання назви теми – 0–2 бали. Заповнення та нанесення умовних позначень – 10 балів (1 бал за кожне позначення). Всього – 12 балів.*

Тема _____

Умовні позначення

**Завдання для учасників II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
10 КЛАС**

**Максимальний час виконання завдань – 4 години
Максимальна кількість балів – 111**

I. Визначте дати подій та обчисліть кількість років, що відділяють визначені дати. Хід обчислень зафіксуйте письмово. *Кожен правильно обчислений результат – 1 бал. Всього – 10 балів.*

1. Від початку правління стратега Перикла в Афінах до закінчення другої Пунічної війни.
2. Від видання імператором Костянтином Великим закону про визнання християнства до появи першої писемної згадки назви «Україна».
3. Від розгортання битви на Каталаунських полях до початку походу козаків на Москву під командуванням Петра Сагайдачного.
4. Від винайдення книгодрукування в Європі до розгортання Конотопської битви.
5. Від відкриття Христофором Колумбом Америки до зруйнування Запорозької Січі.
6. Від початку Англійської революції до скасування панщини на території Галичини і Буковини.
7. Від завершення об'єднання Німеччини до створення Революційної української партії.
8. Від скасування рабства в Сполучених Штатах Америки до видання брошури Миколи Міхновського «Самостійна Україна».
9. Від початку російсько-японської війни до відзначення століття дати народження Тараса Шевченка.
10. Від утворення легіону Українських січових стрільців до підписання Комп'єнського перемир'я.

II. Установіть відповідності між іменами й прізвищами історичних постатей, їх роками життя та характеристиками. (Візьміть до уваги те, що одна пара дат і одна характеристика – зайві.) Коротко, у межах 5-ти речень, опишіть біографію постаті, яка пов'язана з історією Івано-Франківщини. *Кожна правильно встановлена відповідність – 1 бал. Опис біографії – 0–5 балів. Всього 10 балів.*

1. Тадеуш Костюшко. 2. Джордж Вашингтон. 3. Олекса Довбуш. 4. Камілло Кавур. 5. Йосиф I Франц.
- А. 1700–1745. Б. 1866–1934. В. 1830–1916. Г. 1746–1817. Д. 1732–1799. Е. 1810–1861.

I. Після закінчення другого терміну перебування на посаді відмовився балотуватися втретє, чим створив прецедент для майбутніх кандидатів – максимумо двічі. II. Про нього Іван Франко писав: «Був ... князем і владикою ... гір, орлом ... повітря, паном ... ланів аж ген по Дністрові води. Перед [ним] тремтіли сильні і сміливі, корилися горді». III. Учасник боротьби північноамериканських колоній Великої Британії за незалежність; як начальник збройних сил Речі Посполитої очолював визвольну боротьбу проти Росії, в'язень Петропавлівської фортеці; політичний емігрант. IV. Монарх із шістдесятивосьмирічним стажем, за його правління імперія перетворилася в дуалістичну, співторець Троїстого союзу, натомість його родинне життя переслідували невдачі й нещастя. V. Прем'єр-міністр Сардинського королівства, видатний дипломат, не мав рівних собі у вправності використання людей, прихильник думки: «Творити Італію навіть з дияволом». VI. Учасник якобінського клубу, генерал, командарм, імператор, переможець 40 битв, помер у засланні на острові Святої Олени.

III. Прочитайте добірку понять. Визначте тему соціально-економічної історії, що її зміст розкриває добірка. Напишіть на визначену Вами тему відповідну довідкову статтю (у межах десяти речень), де використайте всі поняття із запропонованого переліку. (Відмінки понять можна змінювати, а також за потреби перетворювати іменники в інші частини мови.) *Кожне речення із правильно застосованим поняттям – 0–2 бали. Всього – 20 балів.*

Експлуатація, індустрія, капітал, модернізація, монополія, підприємець, промисловий переворот, протекціонізм, ринок, робітник.

IV. Заповніть таблицю, що стосується історії світової дипломатії. *Кожна правильно заповнена горизонталь – 0–5 балів (за кожен останній сектор – 0–2 бали). Всього – 15 балів.*

Назва договору, угоди, союзу	Дата (рік) укладання	Місце (країна, місцевість і т. ін.) укладання	Сторони (країни, постаті) укладання	Умови договору, угоди, союзу
Нантський едикт				
Вічний мир				
Франкфуртський договір				

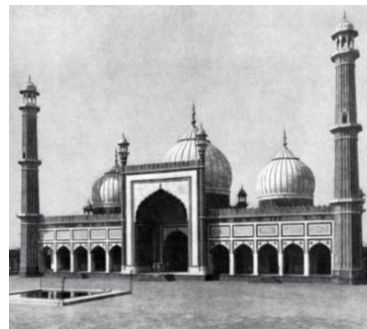
V. Розгляньте безладно розташовані фрагменти історико-культурної пам'ятки. Позначте цифрами (від «1» по «12») кожен фрагмент таким чином, щоби, поєднавши їх у пронумерованій Вами послідовності, можна було отримати цілісне зображення. (Для полегшення Вашої роботи декотрі фрагменти стоять на своїх місцях із вказаними оумерами.) У зошити запишіть правильні поєднання літер і цифр. Впізнайте пам'ятку, вкажіть її назву та опишіть трьома реченнями. *Кожен правильно вказаний порядковий номер фрагмента – 1 бал. Визначення назви пам'ятки – 1 бал. Опис пам'ятки – 0–2 бали. Всього – 12 балів.*

			
А № 1	Б № ____	В № ____	Г № 4
			
Д № ____	Е № 6	Є № ____	Ж № ____
			
З № ____	И № ____	І № ____	Ї № ____

Зразок запису правильних поєднань літер і цифр у зошит:

А № 1, Б № __, В № __, Г № 4,
 Д № __, Е № 6, Є № __, Ж № __,
 З № __, И № __, І № __, Ї № __.

VI. Розгляньте схематичні чи фото- зображення храмів. Визначте яким релігіям чи їх напрямам притаманні такі типи споруд. Коротко, у межах трьох речень, опишіть їх архітектурні та функціональні особливості. *Визначення «конфесійної» приналежності кожної пам'ятки – 1 бал. Описання кожної пам'ятки – 0–2 бали. Всього – 12 балів.*

VII. Розкрийте зміст теоретичного питання.

Відомо, що 1914 року у місті Києві за звинуваченнями в австрофільстві російська влада затримала українського історика Михайла Грушевського і заслала його до міста Симбірськ. Виступаючи на його захист, академік Олексій Шахматов написав такі слова: «Грушевський – це духовний вождь українства. На Російську державу чекає тяжка альтернатива – або вдатися до цілком означених репресій, щоб вирвати гідру сепаратизму, або зустріти домагання українців широкими поступками. Перший шлях – я глибоко у тому впевнений – приведе нашу державність до загибелі...». Розкрийте перебіг українсько-російських взаємин упродовж першого сімнадцятиліття ХХ ст. Доберіть аргументи для підтвердження або спростування цитати Олексія Шахматова.

Візьміть до уваги, що оцінюватимуться такі критерії: • відповідність змісту викладу умові завдання – 0–3 бали (тут і далі – 0 балів – не виконано; 1–2 бали – виконано частково; 3 бали – виконано повністю); • знання та аргументоване, достатнє для розкриття теми, застосування основних історичних категорій: історичної хронології; термінології; персоналістики; географії; джерелознавства – 0–3 бали; • з'ясування причинно-наслідкових зв'язків – 0–3 бали; • логічність та послідовність викладу матеріалу – 0–3 бали; • наявність висновків – 0–3 бали; • виявлення загальної ерудиції – 0–3 бали; • дотримання вимог сучасної української мови – 2 бали. Всього – 20 балів.

VIII. Розгляньте історичну карту. Впізнайте і запишіть назву теми, що її зміст розкрито за допомогою буквених чи цифрових символів. Заповніть сектор «Умовні позначення», вписавши туди помітки з карти, а також ті, яких, на Вашу думку, не вистає. За потреби нанесіть необхідні помітки на карту. Скорегуйте ймовірні неточності. Впізнання назви теми – 0–2 бали. Заповнення та нанесення умовних позначень – 10 балів (1 бал за кожне позначення). Всього – 12 балів.

Тема _____

Умовні позначення

**Завдання для учасників II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
11 КЛАС**

Максимальний час виконання завдань – 4 години

Максимальна кількість балів – 111

I. Визначте дати подій та обчисліть кількість років, що відділяють визначені дати. Хід обчислень зафіксуйте письмово. *Кожен правильно обчислений результат – 1 бал. Всього – 10 балів.*

1. Від розгортання битви у Фермопільській ущелині до початку повстання рабів під керівництвом Спартака у Стародавньому Римі.
2. Від перенесення столиці Римської імперії в місто Константинополь до об'єднання Галицького і Волинського князівств у єдину державу.
3. Від проголошення Карла Великого імператором до розгортання Берестецької битви.
4. Від розгортання битви на Косовому полі між сербсько-боснійськими і турецькими військами до укладення Іваном Мазепою українсько-шведського військово-політичного союзу.
5. Від відкриття Васко да Гамою морського шляху до Індії до виникнення Задунайської Січі.
6. Від ухвалення «Білля про права» у Сполучених Штатах Америки до створення української громади в Петербурзі.
7. Від об'єднання Німеччини до проголошення незалежності Української Народної Республіки.
8. Від створення Ліги Націй до проголошення незалежності Карпатської України.
9. Від установлення фашистської диктатури в Італії до створення Української повстанської армії.
10. Від розгортання Карибської кризи до відзначення 160-річчя від дати народження Івана Франка.

II. Установіть відповідності між іменами й прізвищами історичних постатей, їх роками життя та характеристиками. (Візьміть до уваги те, що одна пара дат і одна характеристика – зайві.) Коротко, у межах 5-ти речень, опишіть біографію постаті, яка пов'язана з історією Івано-Франківщини. *Кожна правильно встановлена відповідність – 1 бал. Опис біографії – 0–5 балів. Всього 10 балів.*

1. Володимир Антонович. 2. Кость Левицький. 3. Жорж Клемансо. 4. Карл Густав Маннергейм. 5. Джон Кеннеді.

A. 1917–1963. Б. 1841–1929. В. 1856–1916. Г. 1859–1941. Д. 1867–1951. Е. 1834–1908.

I. Лікар, прем'єр-міністр, голова Паризької мирної конференції, один із творців Версальської мирної системи. II. Противник російській агресії, в результаті чого домогся незалежності для свого народу; очільник оборони країни від вторгнення СРСР, а згодом – Німеччини. III. Студент медичного та історико-філологічного факультетів Київського університету, де згодом працював викладачем; голова Історичного товариства Нестора-літописця. IV. Професор філософії Празького університету, разом із Вудро Вільсоном розробляв «14 пунктів» мирного врегулювання в Європі, прихильник українського національного руху. V. Студент юридичних факультетів Львівського та Віденського університетів, очільник Головної української ради, автор праці «Великий зрив». VI. Ініціатор програми «нових рубежів», прихильник пом'якшення расової дискримінації, сприяв підписанню Московського договору про заборону випробувань ядерної зброї.

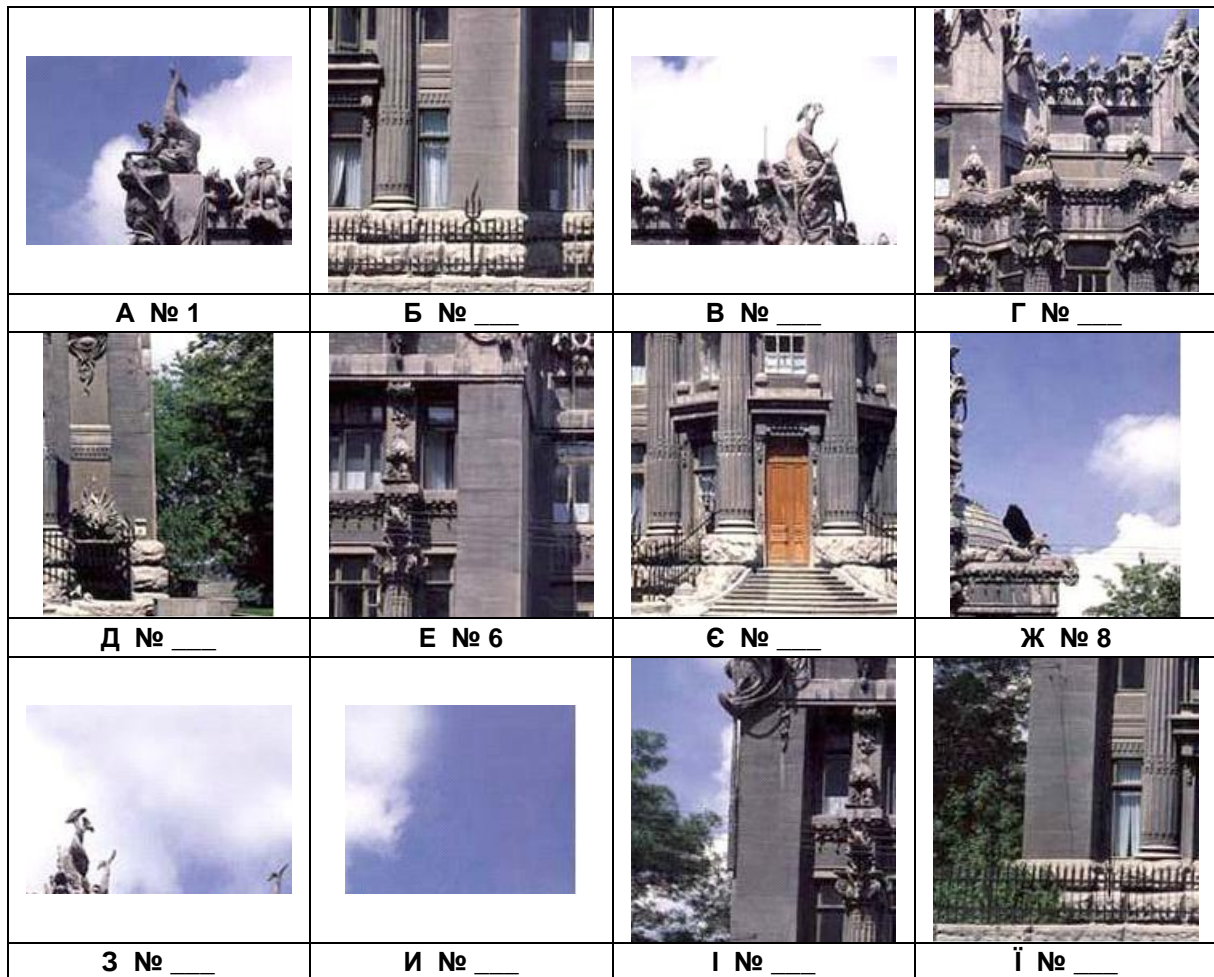
III. Прочитайте добірку понять. Визначте тему соціально-економічної історії, що її зміст розкриває добірка. Напишіть на визначену Вами тему відповідну довідкову статтю (у межах десяти речень), де використайте всі поняття із запропонованого переліку. (Відмінки понять можна змінювати, а також за потреби перетворювати іменники в інші частини мови.) *Кожне речення із правильно застосованим поняттям – 0–2 бали. Всього – 20 балів.*

Виселення, Голодомор, колективізація, колгосп, куркуль, машинно-тракторна станція, радгосп, розкуркулення, трудовень, хлібозаготівля.

IV. Заповніть таблицю, що стосується історії світової дипломатії. *Кожна правильно заповнена горизонталь – 0–5 балів (за кожен останній сектор – 0–2 бали). Всього – 15 балів.*

Назва договору, угоди, союзу	Дата (рік) укладання	Місце (країна, місцевість і т. ін.) укладання	Сторони (країни, постаті) укладання	Умови договору, угоди, союзу
Ніштадтський мир				
Священний союз				
Латеранський пакт				

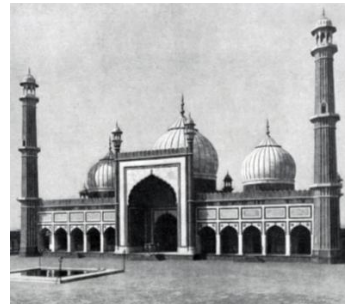
V. Розгляньте безладно розташовані фрагменти історико-культурної пам'ятки. Позначте цифрами (від «1» по «12») кожен фрагмент таким чином, щоби, поскладавши їх у пронумерованій Вами послідовності, можна було отримати цілісне зображення. (Для полегшення Вашої роботи декотрі фрагменти стоять на своїх місцях із вказаними номерами.) У зошити запишіть правильні поєднання літер і цифр. Впізнайте пам'ятку, вкажіть її назву та опишіть трьома реченнями. *Кожен правильно вказаний порядковий номер фрагмента – 1 бал. Визначення назви пам'ятки – 1 бал. Опис пам'ятки – 0–2 бали. Всього – 12 балів.*

Зразок запису правильних поєднань літер і цифр у зошит:

А № 1, Б № __, В № __, Г № __,
 Д № __, Е № 6, Є № __, Ж № 8,
 З № __, И № __, І № __, Ї № __.

VI. Розгляньте схематичні чи фото- зображення храмів. Визначте яким релігіям чи їх напрямам притаманні такі типи споруд. Коротко, у межах трьох речень, опишіть їх архітектурні та функціональні особливості. *Визначення «конфесійної» приналежності кожної пам'ятки – 1 бал. Описання кожної пам'ятки – 0–2 бали. Всього – 12 балів.*

VII. Розкрийте зміст теоретичного питання.

22 липня 2016 р. сейм Польщі проголосував за резолюцію «Про встановлення 11 липня Днем пам'яті поляків, жертв геноциду, вчиненого ОУН-УПА», якою кваліфікував польсько-український військовий конфлікт часів Другої світової війни як геноцид, розгорнутий українцями супроти поляків. Запропонуйте своє бачення причин, перебігу та наслідків польсько-українського протистояння в роки Другої світової війни. Доберіть аргументи для спростування тези про геноцид.

Візьміть до уваги, що оцінюватимуться такі критерії: • відповідність змісту викладу умові завдання – 0–3 бали (тут і далі – 0 балів – не виконано; 1–2 бали – виконано частково; 3 бали – виконано повністю); • знання та аргументоване, достатнє для розкриття теми, застосування основних історичних категорій: історичної хронології; термінології; персоналістики; географії; джерелознавства – 0–3 бали; • з'ясування причинно-наслідкових зв'язків – 0–3 бали; • логічність та послідовність викладу матеріалу – 0–3 бали; • наявність висновків – 0–3 бали; • виявлення загальної ерудиції – 0–3 бали; • дотримання вимог сучасної української мови – 2 бали. Всього – 20 балів.

VIII. Розгляньте історичну карту. Впізнайте і запишіть назву теми, що її зміст розкрито за допомогою буквених чи цифрових символів. Заповніть сектор «Умовні позначення», вписавши туди помітки з карти, а також ті, яких, на Вашу думку, не вистачає. За потреби нанесіть необхідні помітки на карту. Скорегуйте ймовірні неточності. *Впізнання назви теми – 0–2 бали. Заповнення та нанесення умовних позначень – 10 балів (1 бал за кожне позначення). Всього – 12 балів.*

Тема _____

Умовні позначення